

A projektpedagógia hatása a személyiség fejlődésére

Debrecen

2026. augusztus 27.

BEMUTATKOZÁS

Kiss Bálint Református
Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde
Szentes

Tomcsányiné Lucz Szilvia
magyar nyelv és irodalom
tantárgygondozó és
intézményfejlesztés
szaktanácsadó

luczszilvia.szta@gmail.com

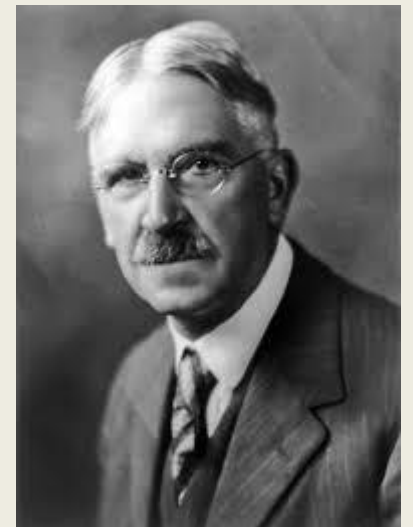

MOTTÓ

***„Ha a mai diákokat úgy
tanítjuk, mint a tegnapiakat,
megfosztjuk őket a
holnaptól.”***

John Dewey (1859-1952)

MOTTÓ

„a régi típusú iskolában azt tanulják a tanulók, amit a könyvek és a tanárok mondanak, de ennek alig van kapcsolata az élettel, nincs lehetőség a következmények megtapasztalására, a diákok csak ismételnék és vizsgáznak”

***William Kilpatrick
(1861-1965)***

Mit várnak a diákok az iskolától?

- pozitív megerősítést
- önbizalmuk erősödését
- sok sikerélményt
- eszközöket a világ megismeréséhez
- válaszokat saját kérdéseikre
- barátokat, közös élményeket
- örömet, vidámságot

A diákok egyéni, de mindenkire érvényes szükségletei, igényei

■ KAPCSOLAT / KÖTŐDÉS

Megélni, hogy számítanak rám, megbecsülnek.
Biztonságban vagyok, tartozom valahová.

■ KOMPETENCIA

Annak megtapasztalása, hogy meg tudok csinálni
valamit. Sikerélmény → önbizalom.

■ AUTONÓMIA

Saját tevékenységem szabályozása utasítás és
engedélykérés nélkül. Önállóság.

self-determination theory₁
önmeghatározási elmélet

A „régi” iskola

- hatalmas ismeretmennyiség
- feladatcentrikusság
- minősítés fókuszú értékelés

Az „új” iskola

- probléma alapú gyakorlati tudás
- a tanulást támogató értékelés

Mi az iskola feladata?

„Az iskola arra való,
hogy az ember megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen tudásvágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

A modulhetek

- gazdagító program
- célja: olyan képességek fejlesztése, mint a kreatív gondolkodás és problémamegoldás, a kritikai gondolkodás
- más tanulásszervezés – 3 hét, modul órarend, egyéni blokkok
- nagyfokú komplexitás
- az összefüggésekre koncentráció
- újszerű források bevonása

<https://www.youtube.com/watch?v=ocoplsqmSgc&t=10s>

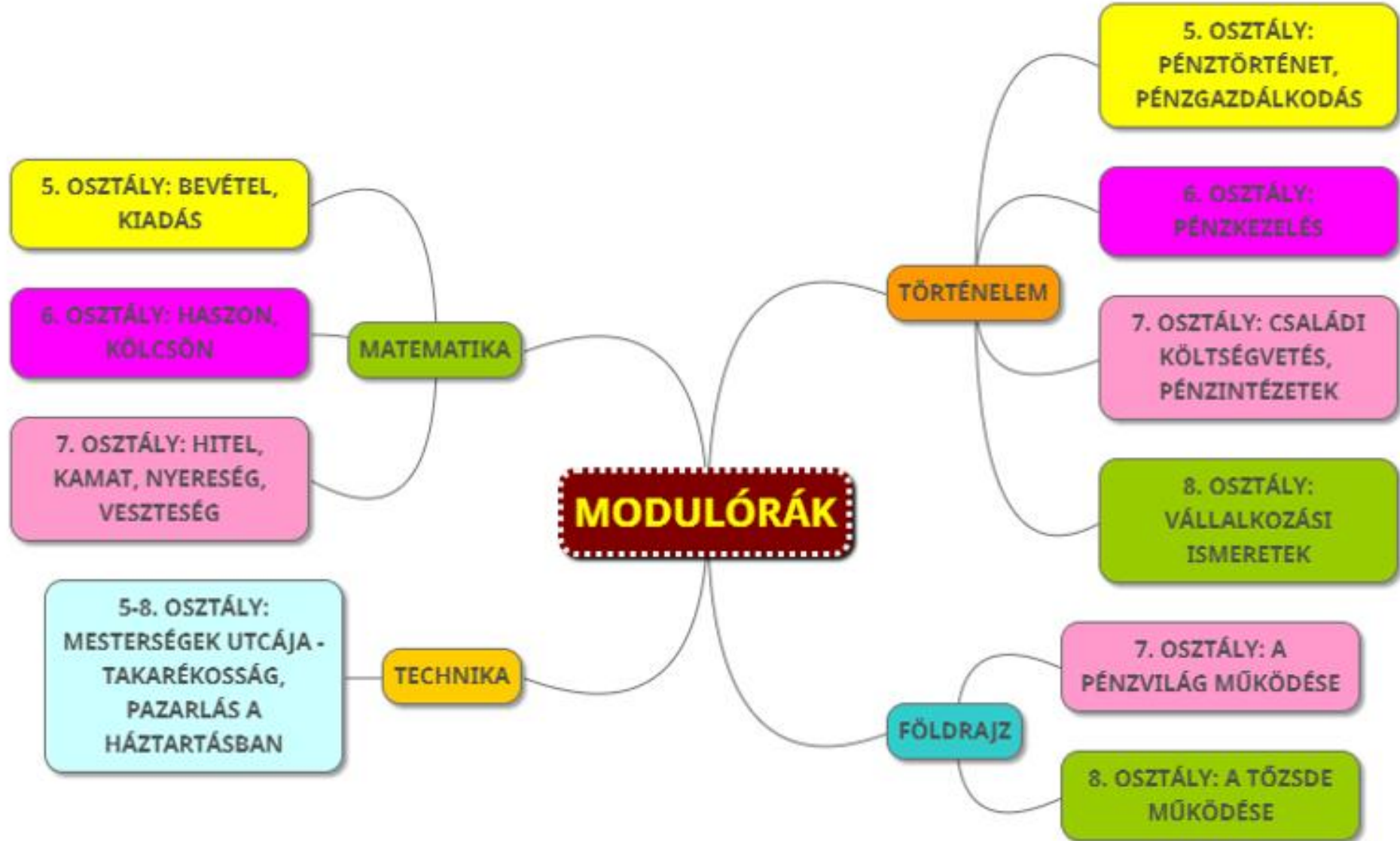
A modulhetek tartalma (2010-2025):

5. évfolyam: **Az (ön)tudatos ember** – (önismeret, tanulásmódszertan, környezetvédelem, tudatos vásárlás, testi és lelki egészség, honismeret)

6. évfolyam: **Környezettudatosság és fenntarthatóság** – (takarékosság és pazarlás, digitális világ, környezetszennyezés)

7. évfolyam: **Háztartás és családi gazdálkodás** – (önismeret, kémia a háztartásban, pénzkezelési technikák, sütés-főzés, média - fotó, film, pályaorientáció, kresz)

8. évfolyam: **Állampolgári tudatosság** – (állampolgári ismeretek, médiatudatosság, elsősegélynyújtási alapismeretek, pénzügyi ismeretek, protokoll)

Kulcsfontosságú elemek:

- valóságközpontúság
- interdiszciplinaritás
- („outcome”, azaz produktum)
- (tanulói autonómia és önszabályozás)

https://www.szentesinfo.hu/szentesielet/2010/06_0212/24.htm

Mi a projektpedagógia lényege?

- szemléletmód
- középpontban a tanuló áll
- pedagógus – diák partnerség
- a tudás megszerzése a cselekvés eszköze

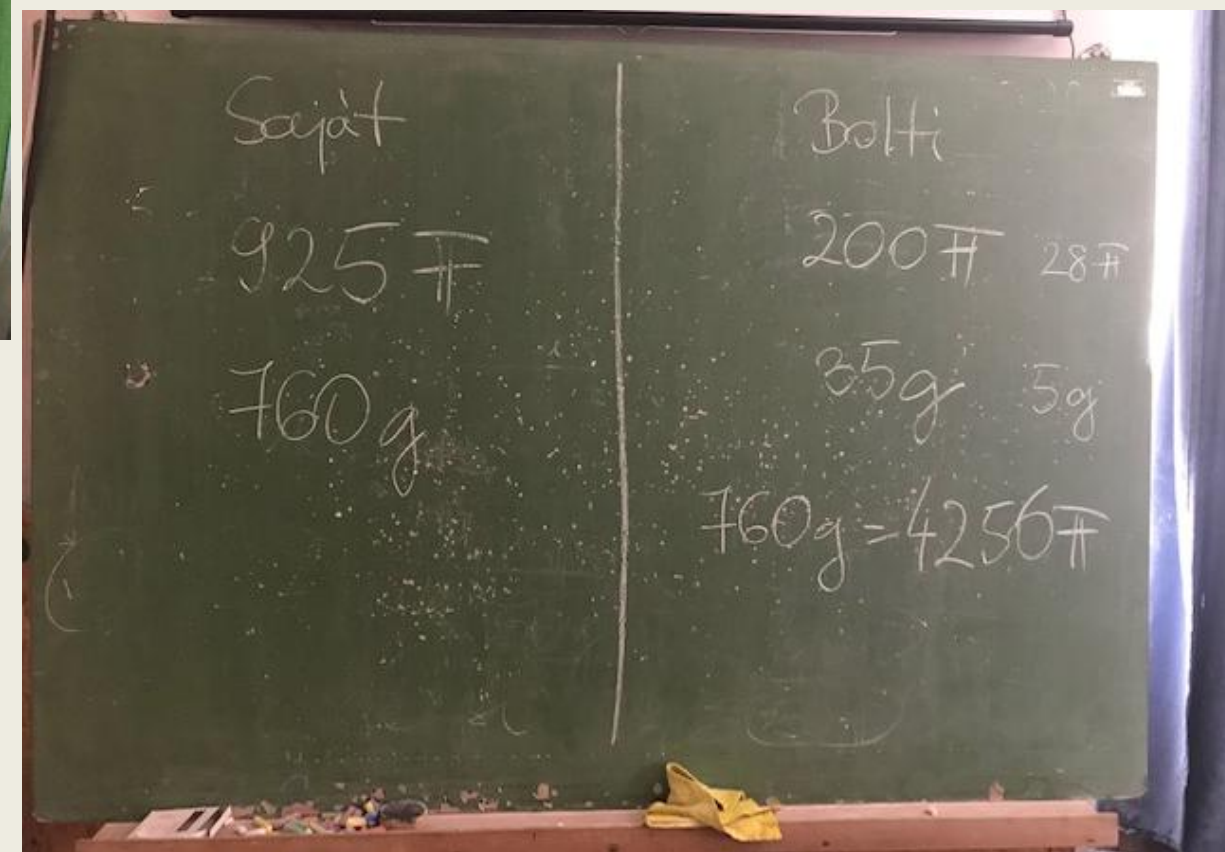
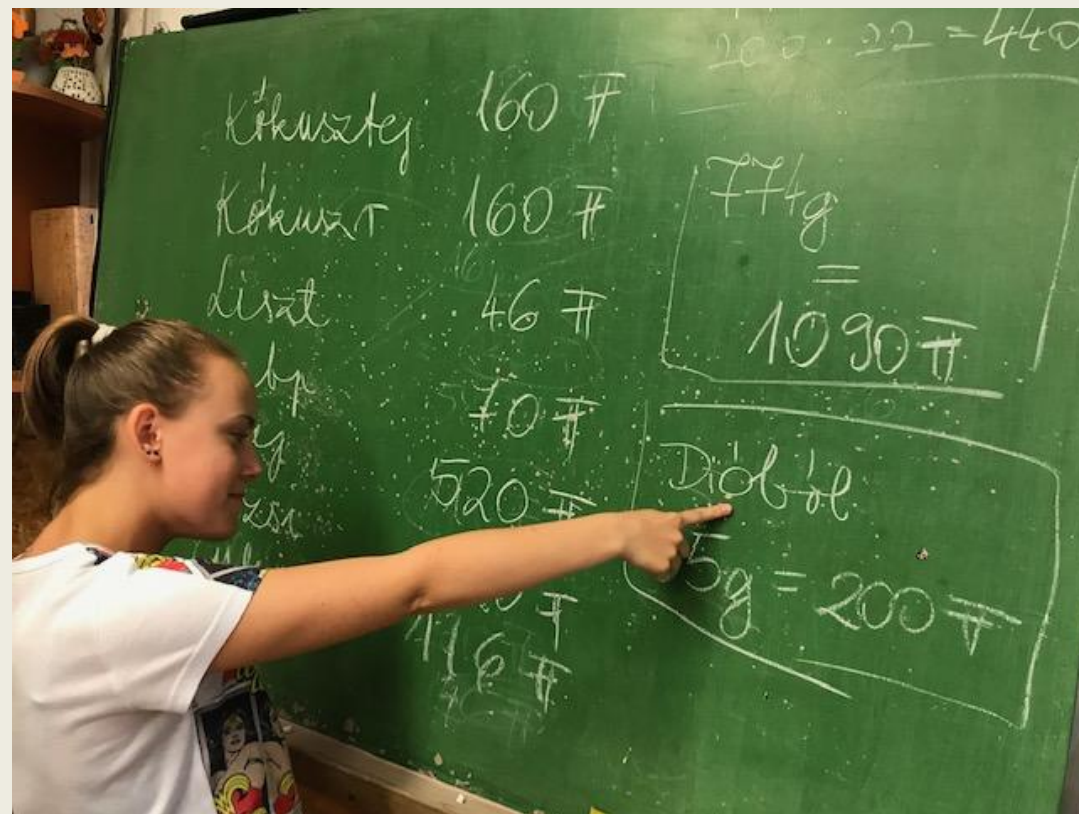

Projektpedagógiai fogalmak kapcsolata ²

Családok játéka „projekt”

2015 óta minden páratlan évben
a tanév utolsó hetében

Mindennapi kenyérünk projekt

Projektek a „Kissbé”-ben

Kérdések és válaszok

lemaradunk a tananyaggal

nincs rá idő

nem fognak tudni semmit

nem mindig alkalmazható

mit fogok csinálni én???

mélyebb ismeretek

tartósabb tudás

érzelmi kötődés

„soft” skillek fejlődése

nem mindig alkalmazható

tervezni és támogatni

Soft skillek: olyan személyes, szociális és kommunikációs képességek, amelyek meghatározzák, hogy hogyan dolgozunk, miként kommunikálunk másokkal, hogyan oldjuk meg a mindennapi feladatokat.

Projektjeink a 2025/26-os tanévben

- SpaceBuzz
 - Makettek
 - Víz, víz, víz
 - Kis(s) ökológusok nagy kalandjai
 - Vállalkozz okosan! – pénzügyi, gazdaságismereti
 - Nemzetek desszertjei – életvitel, gyakorlati
 - Kreatív írás – művészeti
 - Szentesi városkerülők – honismereti, helyismereti
- } technikai
- } környezeti nevelési,
kutatási

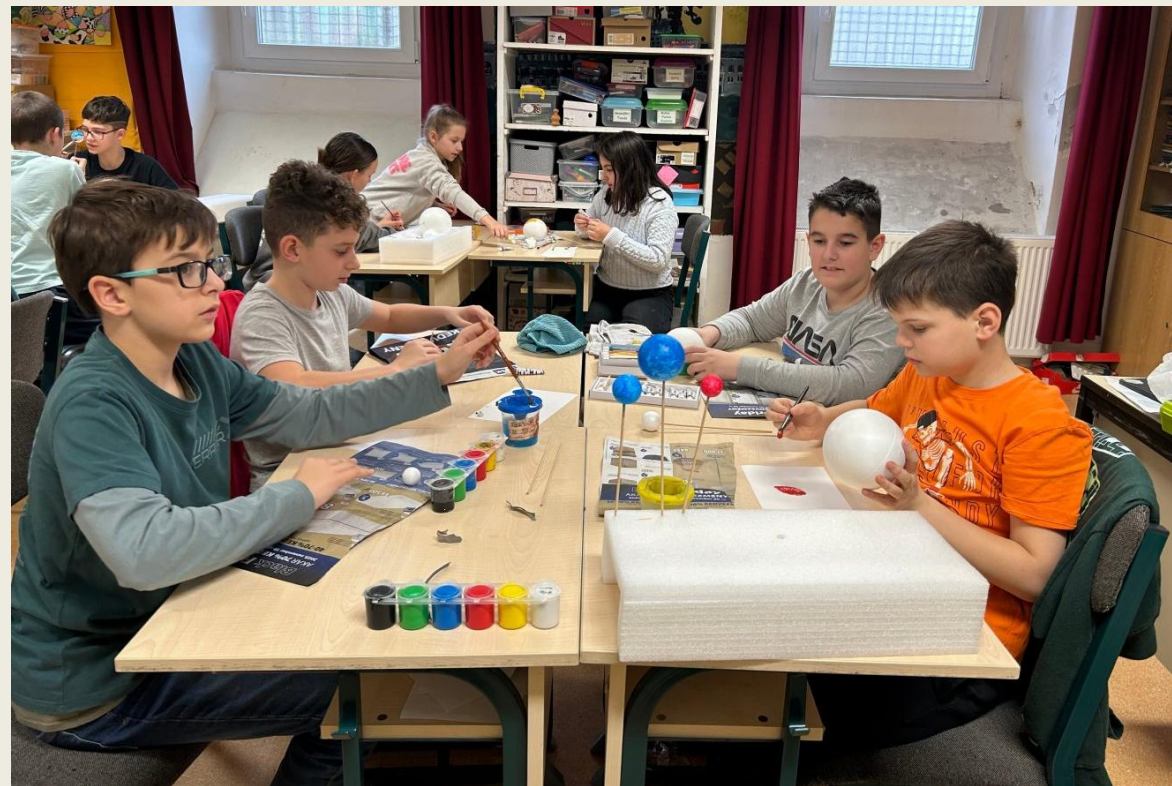
Kulcsfontosságú elemek:

- valóságközpontúság ✓
- interdiszciplinaritás ✓
- produktum ✓
- tanulói autonómia és önszabályozás ✓

SpaceBuzz projekt

<https://spacebuzz.hu/en/>

nem saját anyagunk!

<https://www.facebook.com/share/v/1GT4jpMKhi/>

A Mars-helikopterek készítése
és kipróbálása

szódabikarbóna-rakéta készítése

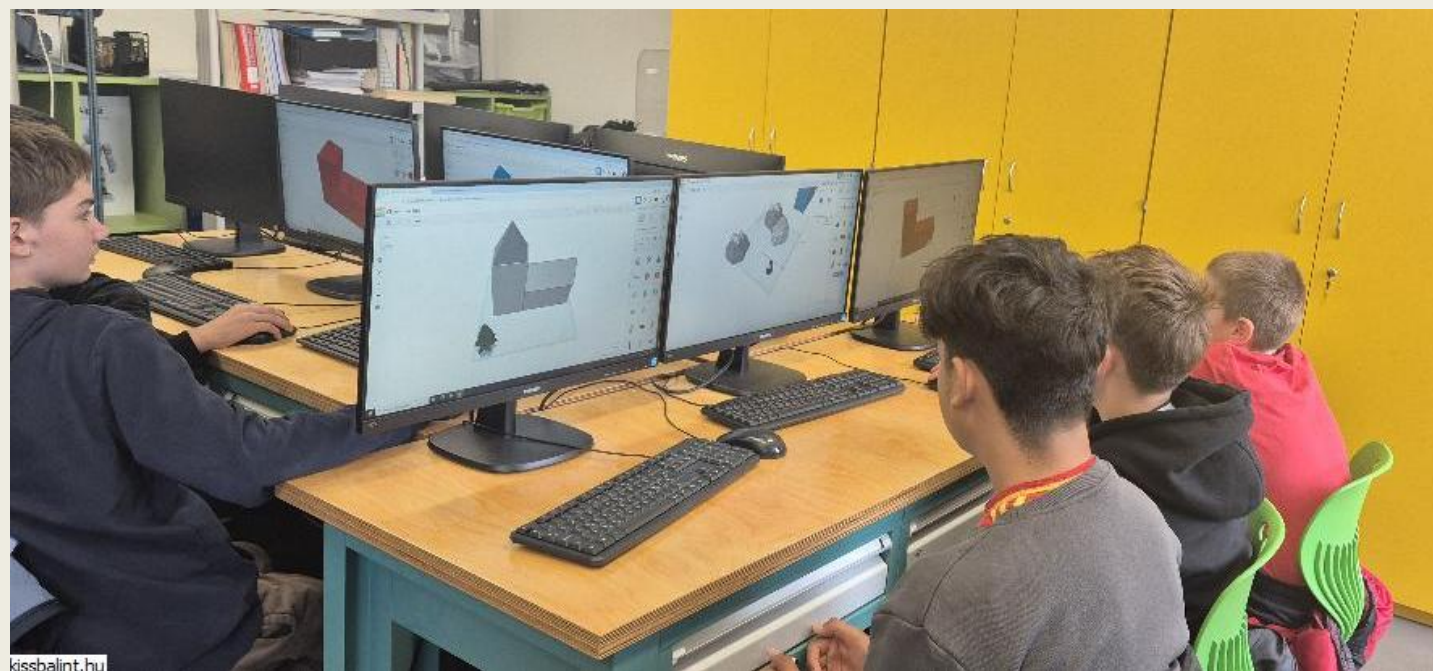
és kipróbálása

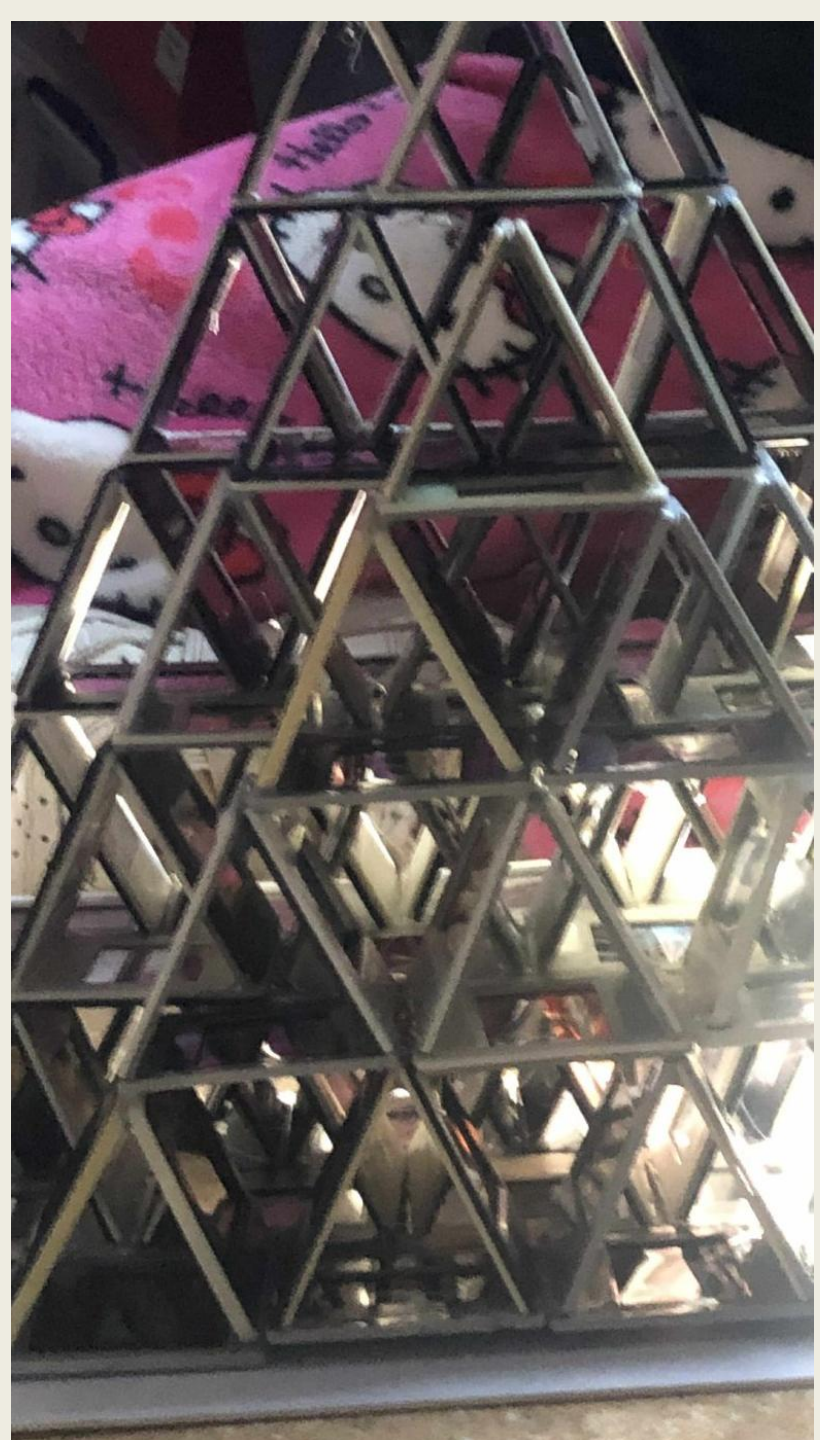
Makettek projekt

- cél: az „építő ember” történetének megismerése, kreatív alkotás
- az emberiség első hajlékai
- a szentesi templomok jellemzői (méret, stílus...)
- a Pollák Antal Technikum oktatói segítségével ismerkedés a 3D nyomtatással, a tervezőszoftverrel
- saját falu készítése – újrahasznosított anyagokból

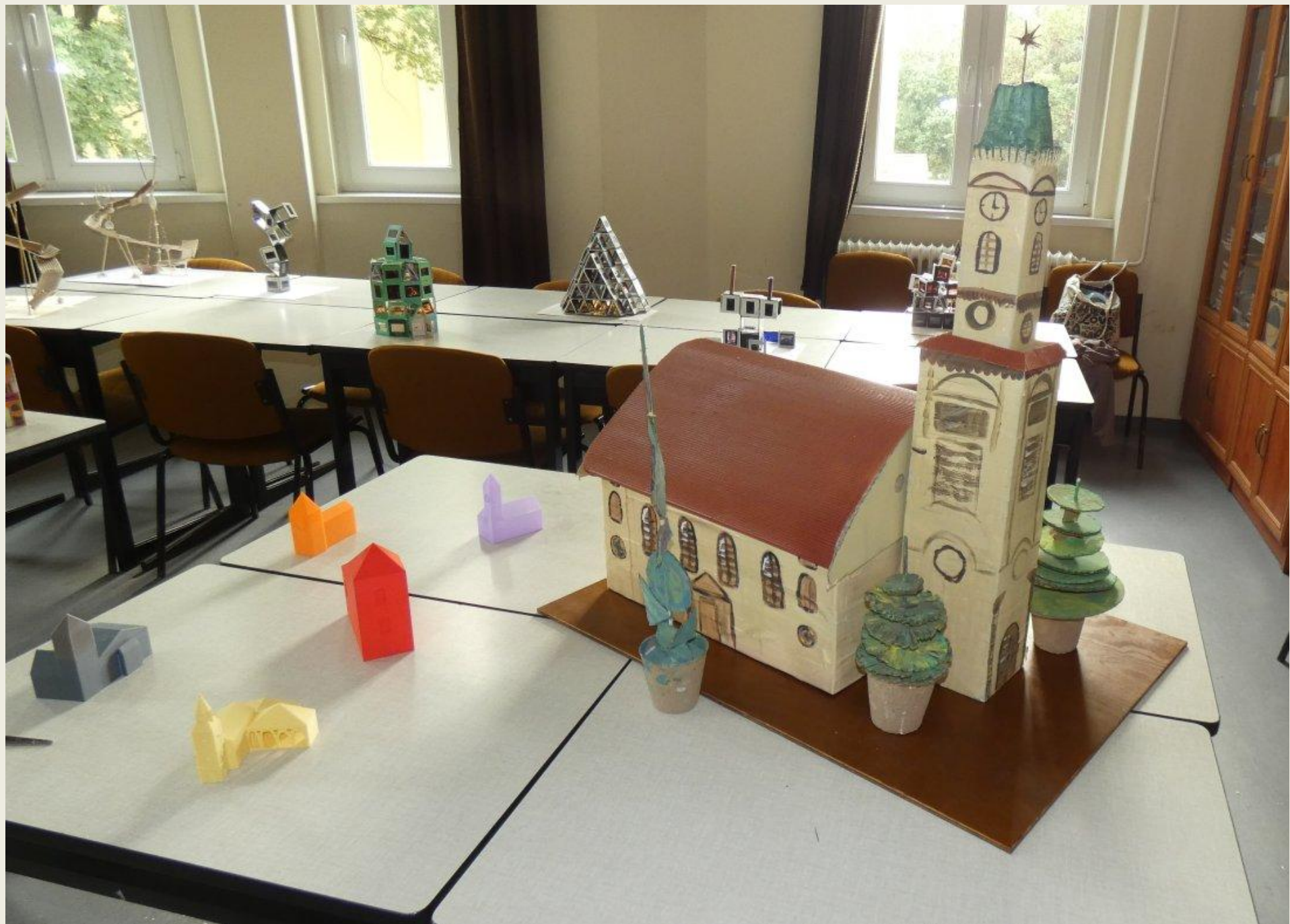

Víz, víz, víz ... projekt

- vízzel kapcsolatos bibliai történetek
- az óceánok, tengerek világa és szerepük
- egy tengeri hajóút megtervezése
- a Kurca élővilága
- vízfogyasztás, folyadékbevitel – vízkihívás!
- a vízlábnyom
- érzékenyítés: szájjal festés

Kis(s) ökológusok nagy kalandjai

- cél: mini ökológiai rendszerek építése, nyomon követés
- mikroszkóp, víztesztek használata
- „Megmérgezett föld” – a talajpusztulás okainak vizsgálata
- rovarhotelek tervezése és megépítése
- „Milyen jó illata van a földnek!” – csíráztatás, palánták

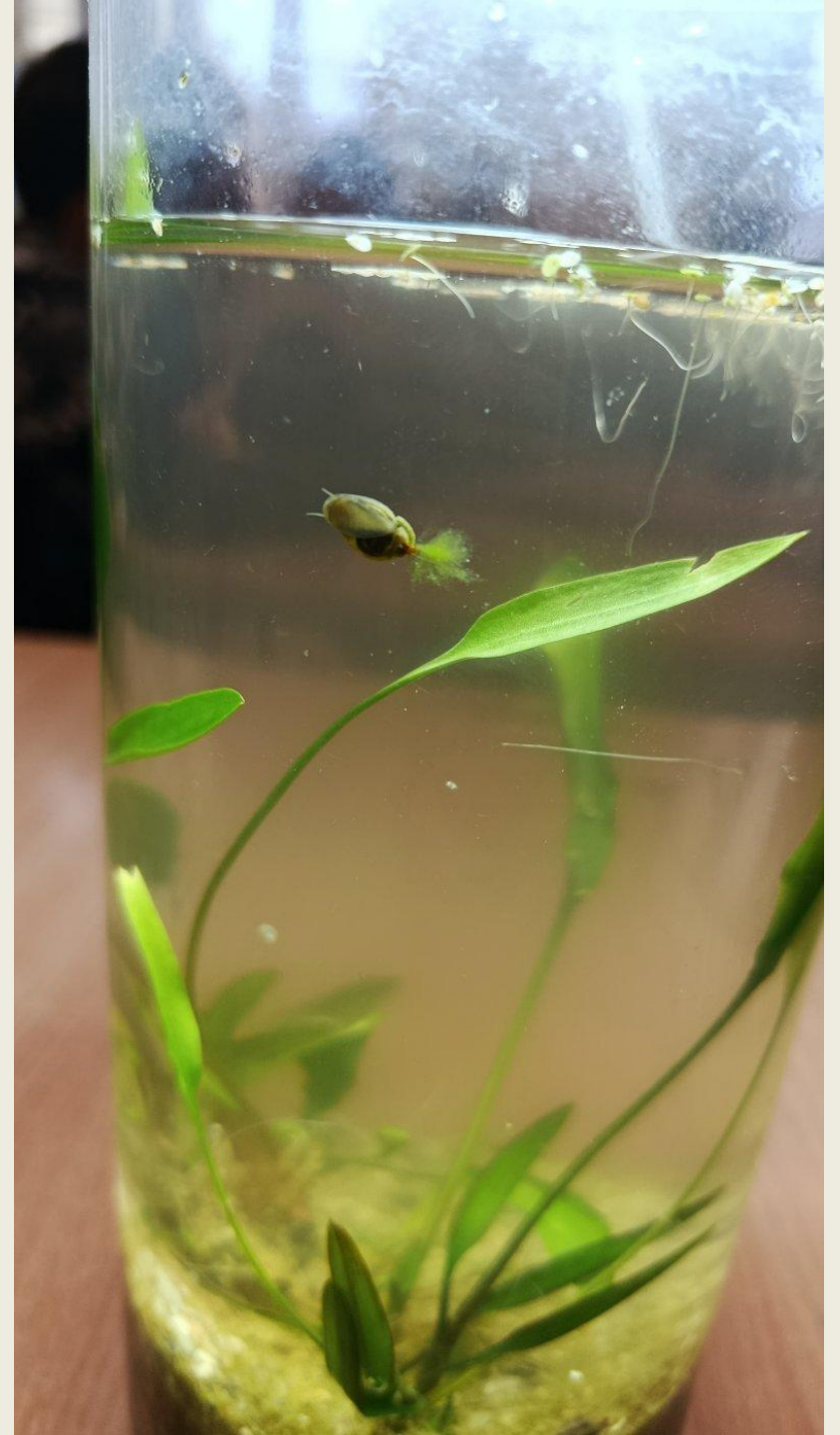
Produktum: megfigyelési napló a tapasztalatokról

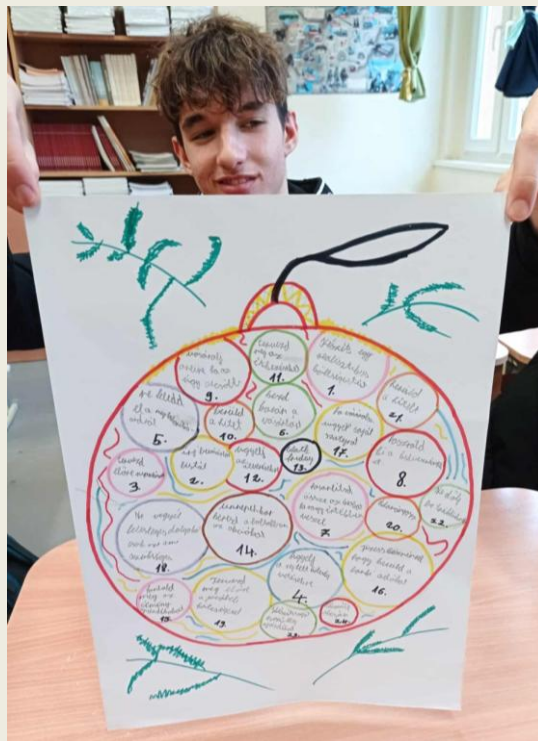

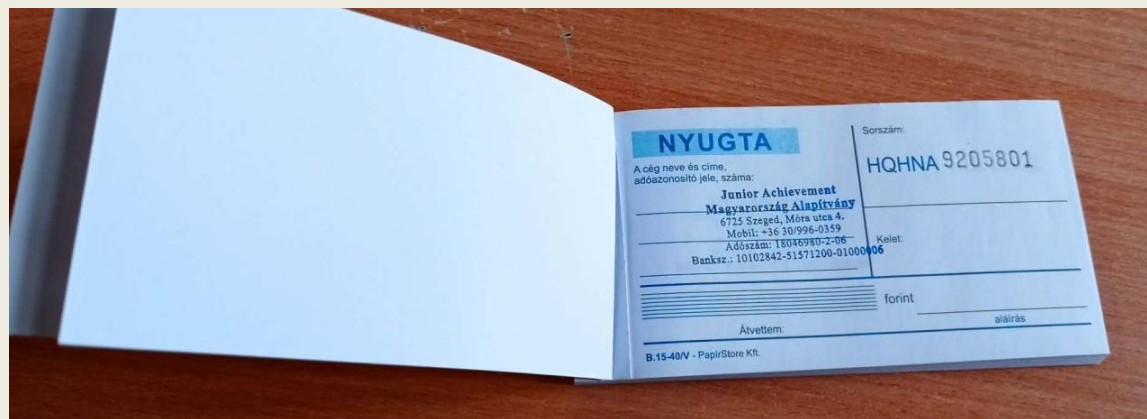

Vállalkozz okosan! projekt

- cél: diákvállalkozások létrehozása, működtetése
- Mi kell egy vállalkozás elindításához?
- Szükségletek és igények – milyen a jó reklám?
- Pénzügyi adventi kalendárium készítése
- 3D-Bigyók diákvállalkozás megalapítása
- vendégünk volt egy „igazi” vállalkozó

Produktum: egy pénzügyi társasjáték tervezése

Nemzetek desszertjei projekt

- az ország kitalálása játékos formában
- az ország himnusza, címere, zászlaja, jelképei
- földrajza, történelme
- étkezési szokások
- jellegzetes ételek – a választott étel elkészítése
- közös sütés, kóstolás
- Enni adok – enni kapok dobozba adományozás

Produktum: receptes könyv

NEMZETEK DESSZERTJEI

BON
APPETITE!

BON APPÉTIT!

Kreatív írás projekt

- cél: egy zenés produkció megalkotása a környezetvédelem jegyében
- a történet közös kitalálása
- különböző zenei stílusok megismerése, szövegalkotás
- koreográfia
- jelmezek
- díszlet

Produktum: előadás

Szentesi Városkerülők projekt

- régi idők iskolája
- látogatás a szentesi templomokban
- városépítő elődeink
- a szentesi vasút története
- könyvek, könyvtárak
- kórház, elsősegély
- felfedezések a levéltárban
- Színház az egész világ!
- üzenetküldés régen

Református
Pedagógiai
Intézet

Kipróbáltuk.

Megterveztük.

Projektek a „Kissbé”-ben

Közben
megtanultuk...

és
változtattunk.

Megéltük.

Elértük kitűzött céljainkat!

- kommunikáció-központúság
- reflexivitás
- tevékenység
- rendszeresség
- differenciáltság
- partnerség, együttműködés
- kutatószemlélet

https://www.edu.u-szeged.hu/ttkcs/sites/default/files/start/pdf/Tudasvasar_Kiss_Balint_Szentes_ttkcs_2020.pdf

ÖSSZEGZÉS

- Minél több hatás, leginkább pozitív hatás éri az egyént, annál többretegű, többirányú a személyiségfejlesztés.
- A tanulókat az iskolának fel kell készítenie az önálló ismeretszerzésre és önművelésre.
- Segítünk kialakítani a tanulóknak az önmaguk és mások, valamint a szűkebb s tágabb környezet iránt érzett felelősséget.
- Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és a személyes világunkban való eligazodás képességét. Ehhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára van szükség.

ÖSSZEGZÉS

- Lépést kell tartanunk az infokommunikációs fejlődésben, a számítógép/internet használata elengedhetetlen a napi oktató munkában.
- A megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.

lucszilvia.szta@gmail.com

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Médiamegjelenések

2017: https://www.youtube.com/watch?v=4tNPbwej_nE

2018: <https://www.youtube.com/watch?v=a8ciFY6P3tQ>

2019: <https://www.facebook.com/reel/818054075241777>

2022: <https://www.facebook.com/watch/?v=526623355588843>

2023: <https://www.youtube.com/watch?v=3LcEINXVV8w>

2024: <https://www.youtube.com/watch?v=ordXmB6VFbE>

<https://www.facebook.com/watch/?v=277946838722499>

2025: <https://reformatussegymi.reformatus.hu/hirek-halasztelek/egy-peldaerteku-program-ahol-a-gyerekeke-a-foszerep-tudasvasar-a-kiss-balintban/>

<https://www.youtube.com/watch?v=4-eghTjh1QE>

2026:

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galery.php?url=2026_06_06_08_23_35_Tudsvsr_2026

A projektnapok linkjei

https://szentes.kissbalint.hu/ga_keptar.php?url=2025_10_11_20_43_28 projektekkel a felfedezett tanulás érdekében /

https://szentes.kissbalint.hu/ga_keptar.php?url=2025_10_28_10_45_37 projektekkel a felfedezett tanulás érdekében 2. alkalom /

https://szentes.kissbalint.hu/ga_keptar.php?url=2025_11_14_20_38_33 Projektekkel a felfedezett tanulás érdekében 3 /

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galary.php?url=2025_11_30_19_05_27_4 felss projektnap

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galary.php?url=2025_12_18_13_39_56_5 felss projektnap

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galary.php?url=2026_02_11_20_48_16_7 felss projektnap

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galary.php?url=2026_03_12_19_37_07_8 felsss projektnap

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galary.php?url=2026_04_10_19_44_26 Beszámoló a 9. projektnap eseményeiről

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galary.php?url=2026_04_28_20_22_59_10 projektnap a Föld napja jegyében

https://keptar.kissbalint.hu/keptar/galary.php?url=2026_05_20_18_20_02 Az utolsó projektnap a tanévben

Felhasznált irodalom

1. **Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000):** *The "What" and "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior.* Psychological Inquiry.
2. **Főző Attila László:** *A projektpedagógia és a Digitális Témahét*
= Pannon Digitális Pedagógia (ISSN 2786-2445) 4. évf. (2024). 1-2. sz.
3. <https://moderniskola.hu/2026/05/projektpedagogia-a-valosagban-az-elmelet-es-a-gyakorlat-talalkozasa-a-21-szazadi-iskolaban/>
4. <https://skoll.hu/projektpedagogia/>
5. Orgoványi-Gajdos Judit – Virág Irén: Projektorientált tanulás és tanítás a gyakorlatban
<https://publikacio.uni-eszterhazy.hu/8046/> (letölthető pdf)
6. https://diakprojekt.hu/docus/Diakprojekt_projektkatalogus_2022_2025.pdf